

Opublikowane na: Mława (mlawa.pl)

Autor: Agnieszka Puzio-Dębska

Wystawa plenerowa NIEPODLEGŁA^100 w parku miejskim

Publikowane od
08.05.2018 13:18:39

NIEPODLEGŁA ^100

Na drodze ku Niepodległej oraz w obronie i umacnianiu
odzyskanej wolnej Polski.
Mława i jej okolice w latach 1914-1920

Wielka Mława w guberni płockiej zaboru rosyjskiego była przed wybuchem I wojny światowej przynię cym się miastem. 1 sierpnia 1914 roku Niemcy wypowiedzieli wojnę Rosji. Bardzo wiele ców Mławy i regionu mławskiego było żołnierzami armii rosyjskiej, a za część Mazowsza Północnego tała się terenem walk Rosjan z Niemcami. Mława kilkakrotnie przechodziła z rąk jednej walczącej o rąk drugiej. Sytuacja zmieniła się diametralnie w lecie 1915 roku, gdy potężna ofensywa wojsk łch wyparła Rosjan daleko na wschód. W sierpniu 1915 roku zakończyło się staletnie panowanie ła Mazowsza. Mazowsze znalazło się pod okupacją niemiecką. Ważne dla kształtowania postaw znych było stacjonowanie na Mazowszu oddziałów Legionów Polskich. Setną rocznicę śmierci Kościuski, która przypadała na dzień 15 października 1917 roku, bardzo uroczystie obchodzono na polskich. Ta rocznica przyniosła wiele tablic, pomników i utworów literackich. O patriotycznej łażności i odwadze powstańców styczniowych w 1917 roku świątą została na terenie mławskiego Sobieski Teatr upamiętniający rocznicę śmierci Kościuski i wystawy na Włocławcu w Mławie i katedry w katedrze ławskiego Kościoła Karmelitów.

Ratusz w Mławie

Wschodnia strona Starożytnego Rynku w Mławie

Dworzec kolejowy w Mławie

Mława, ul. Ogrodowa

Polska Organizacja Wojskowa po aresztowaniu przez Niemców w dniu 22 lipca 1917 Józefa Piłsudskiego przeszła do konspiracji i działała na Mazowszu pod przykrywką 1 Po akcji Polskiej Organizacji Wojskowej na posterunek żandarmerii niemieckiej w Strzegowie wyrokem niemieckiego sądu wojskowego z 26 października 1918 roku pięciu bardzo młodych powoiaków na karę śmierci. Rozstrzelano w Mławie Ja Czesława Łuksa, Jana Nitowskiego, Bernarda Olszewskiego i Jana Tarnowskiego. Pogrzeb przetrwał się w ogromną manifestację, której rozmiary przeraziły 1 Rozstrzelani powoiacy spoczywają w zbiorowej mogile na cmentarzu parafialnym w 11 listopada 1918 roku powoiacy w Mławie rozbrajali żołnierzy niemieckich pamiętnego dnia i w Mławie rodziła się też niepodległa Polska. 12 listopada 1918 podczas eskortowania żandarmów niemieckich do granicy z Prusami Wschodnimi zastrzelony w Mławie przez jednego z żandarmów siedemnastoletni Klemens Sokalski, uczeń gimnazjum mławskiego, harcerz i członek plutonu szkolnego Organizacji Wojskowej w Mławie. Jego grób na cmentarzu parafialnym w Mławie mławian waznym miejscem pamięci narodowej. Stacja kolejowa w Mławie po 11 listopada 1918 roku obok stacji granicznych w Sosnowcu, Skalce i Kłobucku oraz Kąkulewcu bardzo waznym stacją została również Mława. W tym czasie w Mławie przebywali Józef Piłsudski i Warszawa i innych miast polskich. Dla z niemieckich odcięta droga komunikacji z Warszawą była linia kolejowa do Mławy. Kolejowa w Mławie przysłała 16 listopada 1918 roku i Warszawa oraz nie Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego. Oddziałami z dnia polskich niemieckie oddziały (złoty) na stacjach granicznych. W tym czasie do w polskich oddziałów wojskowych. Za stacją kolejową w Mławie odjechała do Włocławca 120 karabinów maszynowych, około 1 miliona naboju, 10 granatów, 1000 sztuk broni. W następnych kilku latach żołnierze z Mławy i powiatu mławskiego walczyli o granicę odzyskującą się polskimi i uroczysto odzyskanej niepodległości. Największą walką dla Polski w wojnie o w odzyskanie niepodległości była wojna z Białą Rosją w latach 1919-1921. W 1920 roku (10 lipca) krwawa bitwa stoczyła się pod Mławą (Mławski Powstanie). W 1920 roku (10 lipca) krwawa bitwa stoczyła się pod Mławą (Mławski Powstanie).

Wielka Mława w guberni płockiej zaboru rosyjskiego była przed wybuchem I wojny światowej przynię cym się miastem. 1 sierpnia 1914 roku Niemcy wypowiedzieli wojnę Rosji. Bardzo wiele ców Mławy i regionu mławskiego było żołnierzami armii rosyjskiej, a za część Mazowsza Północnego tała się terenem walk Rosjan z Niemcami. Mława kilkakrotnie przechodziła z rąk jednej walczącej o rąk drugiej. Sytuacja zmieniła się diametralnie w lecie 1915 roku, gdy potężna ofensywa wojsk łch wyparła Rosjan daleko na wschód. W sierpniu 1915 roku zakończyło się staletnie panowanie ła Mazowsza. Mazowsze znalazło się pod okupacją niemiecką. Ważne dla kształtowania postaw znych było stacjonowanie na Mazowszu oddziałów Legionów Polskich. Setną rocznicę śmierci Kościuski, która przypadała na dzień 15 października 1917 roku, bardzo uroczystie obchodzono na polskich. Ta rocznica przyniosła wiele tablic, pomników i utworów literackich. O patriotycznej łażności i odwadze powstańców styczniowych w 1917 roku świątą została na terenie mławskiego Sobieski Teatr upamiętniający rocznicę śmierci Kościuski i wystawy na Włocławcu w Mławie i katedry w katedrze ławskiego Kościoła Karmelitów.

10 lipca 1920 roku - Bitwa pod Mławą

MUZEUW ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej zaprasza na wystawę plenerową NIEPODLEGŁA^100 Na drodze ku Niepodległej oraz w obronie i umacnianiu odzyskanej wolnej Polski.

NIEPODLEGŁA 100

Wzniesiony kościół parafialny z 1754 r. wzniesiony na miejscu w Zurońsku w Zurońsku w 1914 - 1915 roku. Odprawiano w nim były msze dla oddziałów niemieckich.

Napierki w Prusach Wschodnich lecące tuż przy granicy z zaborem rosyjskim. Rosyjskie przejście graniczne

Granica rosyjsko - pruska w Miławce

Patrol niemieckich husarów pod I

Kościół ewangelicki w Dziadłowie w Prusach Wschodnich zniszczony przez Rosy

Współczesna fotografia z Miławki w Prusach Wschodnich

Żołnierze niemieccy na podwórku chłopięcej zagrody w powiecie miławskim

Prusacy przyjeżdżają husarów rosyjskich i dragonami pruskimi pod Miławę 2 sierpnia 1914 r. (20 lipca 1914 r. według kalendarza juliańskiego)

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

Pracownice muzeum podlegają w 2014

NIEPODLEGŁA ^100

Hotel „Kling” w Iławie zony po walkach koło Dziadłowa

Dziadłowo po działaniach wojennych w 1914 roku

Bawarski szpital polowy w Miławie. Przed nim kotłownia sanitarna

Ulica Dziadłowska w Miławie w latach I wojny. Na pierwszym planie żołnierze niemieccy

Ruiny hotelu „Zum Forsten Bismarck” w Iławie w Prusach Wschodnich

Miawie w latach I wojny. Żołnierze niemieccy w drodze do zabójstwa

Prusacy zniszczeni podczas I wojny (Iławianin)

Widok na park miejski i cerkiew w Miławie

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

Pracownice muzeum podlegają w 2014

NIEPODLEGŁA 100

Poczekalnia na dworcu kolejowym w Mławie przekształcona podczas I wojny światowej na kaplicę dla żołnierzy niemieckich. Ambona została umieszczona w klasznie

Stary Rynek w Mławie podczas I wojny światowej

Budynek na Starym Ryнку w Mławie, siedziba rosyjskiego Zarządu Powiatowego w Mławie, a po zajęciu Mławy przez Niemców niemiecka poczta polowa

Żołnierze niemieccy kupują na ulicy w Mławie

Żołnierze niemieccy na Starym Ryнку w Mławie

Ulice niemieckie w Mławie

Oddziały niemieckie na Starym Ryнку w Mławie

Żołnierze niemieccy pod eskortą niemiecką na Starym Ryнку w Mławie przed wywiezieniem z miasta

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

NIEPODLEGŁA 100

Jeździec, syn Stanisława Kamińskiego, ułan 10 pułku, a następnie kawalerzysta 10 pułku ułanów Legionów Polskich, potem w 1 pułku ułanów odrodzonego Wojska Polskiego

Sztab niemieckiego gubernatorstwa wojakowego w Mławie w czasie I wojny światowej. W pierwszym rządzie w środku siedzi generał porucznik von Loos, gubernator wojakowski mławski. W Generalnym Gubernatorstwie Warszawskim były powiaty: Warszawa, gubernatorstwa wojakowe w Częstochowie, Kallisz, Kozł, Łomża, Łuków, Mława, Płock, Siedlce, Sieradz, Słubice i Włocławek

Niemiecka pieczęć miasta Mławy z okresu I wojny światowej

Zaświadczenie z Wojakowego Biura Historycznego w Warszawie dla Lucjana Osieckiego mieszkańca wsi Chądźmy Krasne lub Chądźmy Kuski w gminie Strzegowo, potwierdzające jego czynną służbę w Polskiej Organizacji Wojakowej od 1 maja 1917 roku do 10 listopada 1918 roku

Wojak w Strzegowie w latach I wojny światowej. 17 października 1918 roku członkowie niemieckiej Organizacji Wojakowej zaszokowali niemieckie oddziały w Strzegowie, zabijając jednego z nich, a innego raniąc. Ciepko rannego podał jej kciuk młodocianoletni Bolesław Nysowski z placówki POW w Strzegowie zmarł wskazał go także na Niemców

Opłakanie w Mławie w 1917 roku w Mławie

Flagi na ratuszu w Mławie w dniu 5 listopada 1918 roku. W niedzielę 5 listopada 1914 roku generałowie gubernatorstwa wojakowego w Łodzi, niemiecki w Warszawie w imieniu cesarza Franciszka Józefa i Wilhelma II ogłosili powstanie Królestwa Polskiego na ziemiach „niezależnie państwowo wydanych” i „w łączności z obu sprzyjającymi mocarstwami”

Most na Wierze w Strzegowie

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

NIEPODLEGŁA 100

Dyplom odznaczenia Zbyszynskiego Medalem Niepodległości

Zaświadczenie Zarządu Koła Powiatowego Związku Powiatków w Mławie dla Walentego Zbyszynskiego

Medal Niepodległości

Legitymacja odznaczenia Walentego Zbyszynskiego Medalem Niepodległości

Zaświadczenie Komisji Kwalifikacyjnej Polskiej Organizacji Wojskowej przy Wojskowym Biurze Historycznym dla Walentego Zbyszynskiego z 23 listopada 1928 roku

Dyplom odznaczenia Medalem Niepodległości Józefa Piłsudskiego, powiatka z MB

Legitymacja Związku Powiatków Walentego Zbyszynskiego z Mławy

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

Pracownice muzeum przy ul. Wolności 10, 18

NIEPODLEGŁA 100

Mławianin Stanisław Młczyński, wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie został żołnierzem Armii Polskiej we Francji, to Błękitna Armia generała Józefa Hallera, roku hallerczyści zostali przewiezieni do Polski. Wymarszem w Górze Wodowskiej na Wągrowie, Stanisław Młczyński z rodziną osiedlił się w Mławie (arch. Zbigniewa Wawrzyńskiego)

odznaczenia i odznaki w Mławie

Dyplom odznaczenia Kazimierza Jermyskiego Medalem Niepodległości, Jermyski był ścieżnikaczem oraz działaczem społecznym i narodowym na Mazurach i Worniu. Od 1928 roku razem z rodziną osiedlił w Mławie

Stanisław Młczyński (arch. Zbigniewa Wawrzyńskiego)

Pocztówki Polonii amerykańskiej wysłane do Mławy

Stefania Młczyńska, żona Stanisława Młczyńskiego (arch. Zbigniewa Wawrzyńskiego)

Membr kobiecański halerczyka Stanisława Młczyńskiego w Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie

Pracownice muzeum przy ul. Wolności 10, 18

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

NIEPODLEGŁA 100

Inierze odrodzonego Wojska Polskiego przy Małej w powiecie mławskim

Trzej żołnierze polscy. Pierwszy z prawej Bronisław Purzycki

Kazimierz Żurkowski, gimnazjalista mławski, ochotnik podczas wojny polsko – bolszewickiej w 1920 roku. Maturzysta z 1922 roku

Adrian Chelmicki, uczeń gimnazjum mławskiego, ochotnik podczas wojny polsko – bolszewickiej z 1920 Maturzysta z 1924 roku

Bronisław Purzycki z Turzy Małej w powiecie mławskim

Trzej żołnierze polscy z okresu wojny polsko – bolszewickiej. Pierwszy z prawej Robert Rudowski

Aleksander Szrodki, profesor gimnazjum mławskiego i trzej uczniowie gimnazjum: Ryszard i Jan Zdanowscy, Roman Karlewski – żołnierze Armii Ochotniczej w 1920 roku

Tablica w Gimnazjum Państwowym im. Stanisława Wyspiańskiego w Mławie upamiętnia 24 wychowanków szkoły, którzy poległ w walkach o niepodległość Polski w latach 1914 –

MUZEUM ZIEMI ZAWKRZEŃSKIEJ

Pracownice naukowe podlegają w 2016

Adres źródłowy: <https://mlawa.pl/index.php/arttykul/wystawa-plenerowa-niepodlegla100-w-parku-miejskim>